

Andrei Iancu: Forțe centrifuge și forțe centripete

Trăim vremuri complicate, în care pandemia pare că a trecut, dar totodată pare să fie în continuare cu noi, în care ne confruntăm cu realitățile unui război ce se petrece pe tărâm european, pentru prima oară în peste 30 de ani, cu o a doua reșezare a lanțurilor de aprovizionare cu resurse și materii prime, în paralel cu ajustarea noastră la noul mod de lucru postpandemie.

În acest context, politica fiscală din România atinge noi niveluri de haos, prin bugetarea unor cheltuieli deosebite, în încercarea de a porni forțat mecanisme economice, în paralel cu noi amnistii fiscale. Sigur, din experiența ultimilor ani, am observat că Guvernul și-a recunoscut incapacitatea de a-și colecta veniturile și a constatat că singura metodă care funcționează este cea în care acordă anularea unor obligații fiscale accesorii, condiționat de plata obligațiilor fiscale principale. Însă recent a fost adoptată o amnistie fiscală și pentru impozitul pe venit și contribuțiile sociale aferente diurnelor acordate de contribuabili angajaților detașați transfrontalier, în Uniunea Europeană – *anulându-se așadar chiar obligațiile fiscale principale* – și se discută intens acordarea unei amnistii și în privința problematicii tichetelor cadou. Firește că ne punem întrebarea *de unde se vor putea plăti toate aceste cheltuieli?*, când statul renunță la sume considerabile, la primirea cărora se consideră că ar fi fost îndreptățit să le primească.

În același timp, criza energetică, apărută inițial în vara anului 2021 și accentuată de existența conflictului militar din Est, face ravagii, iar singurul răspuns al autorităților pare a fi sub forma punerii în mișcare a organelor de control

(a se citi „aparatul de represiune”), care investighează de o manieră desprinsă din „BD la munte și la mare” presupusele cauze ale acestei probleme (derulând controale antifraudă la producătorii de energie eoliană și solară, de parcă vântul și radiația solară ar fi fost diferite substanțial față de anii trecuți).

Pare că după peste 31 de ani de democrație și economie de piață, mediul politic din România în continuare nu știe cum să influențeze pozitiv economia și singurele instrumente pe care le cunoaște sunt cele tipice socialismului – *ajutoare, indemnizații, controale și colectare de resurse la nivelul „burgheziei nocive”*. Vedem foarte puține măsuri legislative care să dovedească înțelegerea modului în care politica fiscală ori politica economică pot sprijini ori încuraja dezvoltarea unor ramuri ale economiei reale, ca și cum reducerile de impozite, scutirile, programele de investiții, simplificarea birocratiei, măsurile în zona dreptului muncii rămân necunoscute în ecuația modernă a capitalismului.

Singurii care par să fi învățat cum funcționează stimularea economiei, însă strict din perspectiva politicii monetare, sunt specialiștii Băncii Naționale, însă aceștia au obiective specifice (care nu sunt neapărat aliniate cu cele ale populației de rând) și mijloace limitate de a influența mersul lucrurilor.

O chestiune care personal mi-a provocat repulsie a fost modul în care a reacționat statul în proximitatea invaziei rusești din Ucraina – *prin inițierea de controale de către numeroase autorități (din domeniul concurenței ori protecției consumatorilor) la magazine rusești și la companii cu acționariat din Federația Rusă și sancționarea acestora cu amenzi usturătoare*. Să fie clar: nu sunt un putinist și condamn ferm regimul de la Moscova și agresiunea militară din țara vecină. Dar tocmai noi, europenii, apărători ai democrației, pluralității, drepturilor și libertăților, campionii liberei exprimări și supremației dreptului,

promotorii dreptului la un proces echitabil, în instanțe imparțiale și neafectate de alte puteri ale statului, susținătorii luptei împotriva discriminării de orice fel, descoperim că **am acționat, în condiții de stres, exact ca cei pe care îi înfierăm.**

Cu o mână îi arătăm cu degetul pe cei de la Moscova și râdem de ei, spunând (pe bună dreptate) că în Federația Rusă nu există pluralism politic, sistemul de justiție este o glumă, fiind în totalitate aservit direcțiilor transmise de un lider autoritar, iar drepturile și libertățile individuale sunt iluzorii, *însă cu cealaltă mână acționăm exact ca ei – statul român își trimite autoritățile cu atribuții de control să deruleze inspecții la orice afacere rusească (inclusiv, pentru Dumnezeu, magazine alimentare!) în forță.* Să nu ne ascundem după deget. De ce nu au fost efectuate controale la anumite intervale de timp la acești agenți economici? Oare să credem că brusc după 24 februarie a venit sorocul să se realizeze concomitent controale la toate acele entități? Brusc am descoperit nereguli grave, care să justifice amenzi de zeci de mii de lei? Nu suntem așa de naivi – **este evident că ceea ce a avut loc nu este nimic altceva decât o acțiune de represalii, derulată de instituții de forță, strict pe criteriul naționalității și al cărei rezultat era previzibil din start, și anume aplicarea de sancțiuni punitive.**

Dacă vrem să demonstrăm că suntem cu adevărat superiori față de Federația Rusă și că modul nostru de viață și valorile noastre chiar contează, trebuie să nu acționăm cum o fac ei, trebuie să dovedim că suntem într-adevăr diferiți. Modul în care am reacționat în primă fază este exact cum ar fi reacționat Federația Rusă dacă România ar fi deranjat-o – formal, în privința companiilor românești, ar fi fost derulate inspecții fiscale, acțiuni de control în domeniul concurenței, în domeniul sănătății publice, protecției consumatorului, protecției împotriva incendiilor etc., în mod miraculos și neașteptat s-ar fi descoperit nereguli extraordinar de grave

și, sub masca acestei legalități, ar fi fost adoptate măsuri draconice, precum amendarea, impunerea unor obligații fiscale, închiderea business-ului, blocarea conturilor bancare, înghețarea rezervelor financiare și altele asemenea.

Maniera în care am acționat nu face decât să dea apă la moară propagandei moscovite care este liberă să susțină că, de fapt, între noi și ei nu există nicio deosebire și că toți ne urmărim interesele geopolitice, chiar cu mijloace similare. Or, nu acesta este adevărul, există o diferență clară între Vest și Est, doar că **trebuie să o și dovedim și să nu reacționăm așa cum am făcut-o, legitimând o acuzație precum cea de mai sus.**

Pare însă că, în România, conducerea țării este încă nefamiliarizată cu instituțiile și modul de funcționare al societății democratice, pluraliste și capitaliste și, în continuare, recurge la mijloacele cele mai similare cu instrumentele utilizate înainte de 1989 sau în perioada 1990-2004.

Acestor forțe centripete, care tind să centralizeze puterea și resursele în mâna unui stat care administrează deficitar absolut orice, li se opun însă și forțe centrifuge, care ne apropie, treptat, de modul în care funcționează lucrurile în diverse state dezvoltate din Vestul Europei. Am mai spus și cu alte ocazii că, din nefericire, studiind istoria statului nostru, schimbările în bine au venit încet, trecând prin „chinurile facerii” și întotdeauna ca efect al presiunii și influenței din afară.

Modernizarea României a fost mereu impulsionată de puterile externe și s-a produs numai atunci când acea presiune a fost internalizată suficient și nu a mai putut fi ignorată ori suportată. Exemplul clasic este cel al generației pașoptiștilor. Deși multă vreme Țările Române s-au aflat sub dominație externă opresivă, mulți copii ai nobilimii au fost trimiși la studii în străinătate, la Paris, la Viena etc.

Aceștia, întorcându-se în țară, fiind expuși la modul civilizată în care funcționau lucrurile acolo, au fost motorul reformelor din țara noastră din sec. al XIX-lea, care au scos societatea din starea sa deplorabilă (caracterizată de șerbie, sărăcie, lipsă de educație și de infrastructură) și au adus-o spre statul independent și (parțial) unificat de la 1900, condus de un regim politic stabil, cu cale ferată, învățământ obligatoriu, cu o limbă care și-a înlocuit turcismele și grecismele cu atât de multe vorbe de origine franceză și italiană, încât și în ziua de azi avem un procent imens de cuvinte importate din limbile romanice menționate.

Vedem încet-încet că jurisprudența națională se aliniază cu cea europeană în domeniul TVA, în domeniul accizelor, tendința judecătorilor nu mai este una de frică față de trimiterile preliminare, ci începe a fi caracterizată de curaj și încredere și autoritățile fiscale au început să accepte comunicarea online și să acorde dobânzi la cerere pentru anumite categorii de sume. **Progresul este deosebit de încet și, pentru fiecare metru de teren câștigat, se plătește cu un litru de sudoare, dar direcția este bună.**

Trebuie să sprijinim această tendință și să ne debarasăm cât mai rapid de forțele primei tendințe din societate, cele care ne trag înapoi spre alte timpuri și alte practici. Și tu trebuie să te alături acestei mișcări, căci altfel nu vom atinge niciodată acea masă critică necesară pentru a schimba societatea în bine. În mai bine. În mai bine pentru mine, dar și pentru tine, dar mai ales pentru viitor.

Acesta este editorialul [nr. 2/2022 al revistei Tax Magazine](#).

Studiu EY: Preocupările legate de securitatea energetică sporesc atenția guvernelor asupra programelor de energie regenerabilă

- România s-a calificat în top 30 Corporate Power Purchase Agreement (PPA) index, în urma unei evaluări cuprinzătoare pe 12 parametri cheie
- Tehnologiile emergente și combustibilii ecologici vor fi elemente esențiale pentru reducerea dependenței globale de gaze naturale
- Energia eoliană și solară plutitoare au potențialul de a deveni predominante, pe măsură ce crește cererea de noi surse de energie regenerabilă

Securitatea energetică a ajuns în fruntea listei de priorități a guvernelor, ca urmare a instabilității geopolitice și a creșterii în spirală a prețurilor la gaze. Prin urmare, guvernele din întreaga lume caută să accelereze și să extindă domeniul de aplicare al programelor lor de energie regenerabilă pentru a contribui la reducerea dependenței de energia importată, potrivit celui de-al 59-lea indice [EY Renewable Energy Country Attractiveness Index \(RECAI\)](#).

RECAI 59 explorează modul în care tehnologiile emergente în domeniul energiilor regenerabile și al combustibililor verzi au potențialul de a reduce substanțial ponderea gazului în producția de energie, creând astfel un climat favorabil investițiilor pentru aceste surse de aprovizionare. În Europa, de exemplu, creșterea capacității de import de gaze naturale lichefiate (GNL) a dobândit un impuls, la fel ca și stimularea producției de gaze verzi și dezvoltarea altor combustibili

alternativi. Raportul notează că, deși aprovizionarea cu gaze din alte părți pentru a reduce dependența de gazul rusesc nu se poate întâmpla peste noapte, un impuls semnificativ este acum evident.

Raportul explorează, de asemenea, oportunitatea prezentată de tehnologiile plutitoare. Energia eoliană offshore continuă să aibă un mare potențial de investiții, costul energiei electrice generate urmând să scadă la 70 USD/MWh sau mai puțin până în 2030. Pe lângă cele 11 proiecte eoliene offshore plutitoare aflate deja în funcțiune, alte peste 100 – cu o capacitate combinată de peste 26 300 MW – sunt în construcție, au obținut finanțare sau aprobarea autorităților de reglementare sau se află în primele etape de planificare.

Energia solară plutitoare atrage, de asemenea, o atenție sporită, deoarece costul panourilor fotovoltaice (PV) a scăzut vertiginos, iar capacitatea globală a crescut de peste 100 de ori. Până în prezent, majoritatea proiectelor „fotovoltaice plutitoare” se desfășoară pe suprafețe de apă dulce artificiale, unde mediul este relativ controlat, dar există planuri de a se muta mai departe în largul mării, pentru a exploata resursele mult mai mari de acolo.

În timp ce SUA și China rămân primele două piețe în funcție de atractivitatea investițiilor în energie regenerabilă, există mai multe schimbări în clasamentul primelor 10 piețe, Marea Britanie (locul 3) urcând două locuri, Germania (locul 4) urcând cu trei locuri, iar Spania (locul 9) și Țările de Jos (locul 10) urcând câte un loc.

Printre piețele care au înregistrat progrese notabile în această ediție se numără Danemarca (+4) – cu un nou obiectiv de a produce până la 6 GW de hidrogen anual până în 2030, Polonia (+3) – care a lansat licitații pentru trei noi concesiuni eoliene offshore, Finlanda (+7) – care a aprobat introducerea unui model de licitație pentru închirierea apelor publice în vederea dezvoltării energiei eoliene offshore,

Austria (+7) – unde guvernul s-a angajat să aloce 250 de milioane de euro (264 de milioane de dolari SUA) pentru a sprijini dezvoltarea surselor regenerabile de energie, Grecia (+3) – care încearcă să își dubleze capacitatea instalată de energie regenerabilă la aproximativ 19 GW până în 2030, și Germania (+3) – care și-a devansat cu 15 ani, până în 2035, obiectivul de 100% energie verde.

De când a fost introdus indicele PPA (Power Purchase Agreement) în cadrul RECAI, în urmă cu șase luni, piața PPA-urilor a continuat să se extindă. Prețurile excepțional de ridicate și foarte volatile de pe piața energiei electrice îi determină pe cumpărători să își fixeze prețul energiei electrice pentru cât mai mult timp posibil, în timp ce companiile se străduiesc să își respecte angajamentele luate la COP26 de a-și decarbona operațiunile și lanțul de aprovizionare. Cererea de PPA-uri a crescut semnificativ și nu dă semne de încetinire.



Mihai Drăghici, Director, Consultanță, EY România:

„România s-a calificat în topul primelor 30 de companii din indexul PPA (Corporate Power Purchase Agreement) în urma unei evaluări cuprinzătoare a 12 parametri cheie, care acționează ca un indicator al potențialului PPA al companiilor. Raportul reprezintă o recunoaștere a potențialului pieței locale pentru astfel de instrumente care pot contribui la reducerea costurilor cu energia și la stabilitatea prețurilor pe termen

lung pentru companiile mari consumatoare de energie, oferind în același timp contractele pe termen lung solicitate de dezvoltatori pentru a finanța noi investiții”.

Pentru clasamentul complet al primelor 40 de țări, precum și pentru o analiză a celor mai recente evoluții în domeniul energiei regenerabile din întreaga lume, vizitați ey.com/recai.

Noutăți legislative în domeniul protecției consumatorului

Autori:

- *Elena Ichimescu, Partner, Head of Employment, Duncea, Ștefănescu & Associates*
- *Florina Voicu, Associate, Duncea, Ștefănescu & Associates*

În Monitorul Oficial al României nr. 456 din 6 mai 2022 a fost publicată **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 58/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul protecției consumatorului** („O.U.G. nr. 58/2022”).

☒ Actele normative modificate sau completate prin O.U.G. nr. 58/2022 sunt următoarele:

- Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori („**Legea nr. 193/2000**”);
- Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii

- și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor („Legea nr. 363/2007”);
- O.U.G. nr. 34/2014 privind drepturile consumatorilor în cadrul contractelor încheiate cu profesioniștii, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative („O.U.G. nr. 34/2014”).

1. Termene de prescripție în materia clauzelor abuzive

- Prin derogare de la prevederile Codului Civil ce reglementează prescripția extinctivă, **formularea unei acțiuni în constatarea existenței clauzelor abuzive este imprescriptibilă.**
- Termenul de prescripție pentru aplicarea sancțiunii contravenționale este de 3 ani de la data săvârșirii faptei.

2. Sancțiuni aplicabile profesioniștilor care stipulează clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii

Începând cu intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 58/2022, sancțiunile aplicabile profesioniștilor care stipulează clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii vor fi majorate semnificativ, cuantumul amenzilor fiind următorul:

- a) amendă de la 20.000 LEI la 100.000 LEI, spre deosebire de vechea reglementare, unde amenda era de 200 LEI până la 1.000 LEI;**
- b) amendă de la 0,1% până la inclusiv 4% din cifra de afaceri anuală a profesionistului realizată în anul financiar anterior sancționării, realizată pe teritoriul României, pentru încălcările pe scară largă și încălcările pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii Europene;**
- c) amendă cuprinsă între 200.000 EUR – 2.000.000 EUR, echivalent în LEI la cursul de schimb comunicat de BNR, în cazul în care se impune aplicarea unei amenzi în conformitate cu lit. b), însă informațiile privind cifra de afaceri anuală a profesionistului realizată în anul financiar anterior**

sanționării nu sunt disponibile.

În cazul în care constată existența clauzelor abuzive în contract, instanța **obligă profesionistul:**

- să modifice toate contractele de adeziune în curs de executare;
- să elimine clauzele abuzive din contractele preformulate, destinate a fi utilizate în cadrul activității profesionale și
- obligarea acestuia la publicarea pe site-ul propriu a hotărârilor judecătorești rămase definitive.

3. Practici comerciale înșelătoare

O.U.G. nr. 58/2022 introduce **noi obligații în sarcina profesioniștilor privind informarea consumatorilor:**

a) În situația în care se oferă consumatorilor posibilitatea **de a căuta produse oferite de diferiți comercianți sau de consumatori pe baza unei căutări sub formă de cuvinte-cheie, fraze sau alte date de intrare, indiferent de locul în care se încheie tranzacțiile în cele din urmă, sunt considerate esențiale informațiile generale, puse la dispoziție într-o secțiune specifică a interfeței online, care este direct și ușor accesibilă de pe pagina unde sunt prezentate rezultatele căutării, privind principalii parametri de stabilire a ierarhiei produselor prezentate consumatorului ca urmare a căutării efectuate și privind importanța relativă a acestor parametri, prin raportare la alți parametri, reprezentând criterii generale sau procese sau orice semnale specifice încorporate în algoritmi ori în orice alte mecanisme de ajustare sau retrogradare utilizate în legătură cu ierarhia rezultatelor.**

Nerespectarea acestor obligații constituie practică comercială înșelătoare.

b) Profesioniștii au obligația **de a menționa în mod clar existența oricărei publicități plătite sau a oricărei plăți**

specifice pentru asigurarea unei încadrări pe o poziție mai bună în ierarhie a produselor în cadrul rezultatelor căutării. **Nerespectarea acestor obligații constituie practică comercială înșelătoare.**

c) **Profesioniștii au obligația de a oferi acces consumatorilor la toate recenziile** privind produsele și de a indica dacă și modul în care acesta **garantează faptul că recenziile publicate provin de la consumatorii care au utilizat sau au achiziționat efectiv produsul**, acestea fiind considerate informații esențiale.

Afirmarea faptului că recenziile privind un produs provin de la consumatori care au utilizat sau au achiziționat efectiv produsul, **fără a lua măsuri rezonabile și proporționale pentru a verifica dacă aceste recenzii provin de la consumatorii respectivi, este considerată practică comercială înșelătoare.**

d) **Profesionistul trebuie să informeze consumatorul pentru produsele oferite pe piețele online dacă partea terță care oferă produsele este sau nu un comerciant, pe baza declarației respectivei părți terțe față de furnizorul de piață online.**

e) O altă modificare importantă adusă de O.U.G. nr. 58/2022 constă în **asimilarea comercializării produselor cu dublu standard de calitate ca acțiune înșelătoare.** Astfel, se consideră acțiune înșelătoare orice activitate de comercializare a unui bun ca fiind identic cu un bun comercializat în alte state membre ale Uniunii Europene, deși bunul respectiv are o compoziție sau caracteristici semnificativ diferite, cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de factori legitimi și obiectivi probat cu documente concludente. Așadar, **comercianții au obligația de a pune la dispoziția consumatorilor informații cu privire la aceste situații, într-un mod care să le permită accesul la acestea, cu privire la diferențierea bunurilor ca urmare a unor factori legitimi și obiectivi, astfel încât această diferențiere să poată fi identificată de către consumatori.**

4. Sancțiuni aplicabile în cazul practicilor comerciale înșelătoare

Cuantumul amenzilor aplicabile profesioniștilor pentru utilizarea unor practici comerciale incorecte sau înșelătoare a fost majorat semnificativ.

În cazul utilizării de către comercianți a unor practici comerciale incorecte care afectează un număr mai mare de 100 de consumatori, limita minimă și limita maximă a sancțiunilor se dublează.

De asemenea, nerespectarea măsurilor dispuse prin ordinul sau decizia ANPC se sancționează cu amendă de la 50.000 LEI la 100.000 LEI.

Menționăm că, odată cu aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale, agentul constatator poate propune în cadrul documentului de control ca **sancțiune complementară**:

- **suspendarea prestării serviciilor**, furnizării bunurilor sau activității până la încetarea practicii comerciale incorecte sau până la ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse;
- înlocuirea, reducerea prețului sau încetarea contractului și **restituirea** contravalorii produsului sau serviciului, după caz.

Nerespectarea dispozițiilor legale prevăzute de Legea nr. 363/2007, **în mod repetat în două acțiuni distincte, se sancționează cu amendă de la 5.000 LEI la 200.000 LEI.**

Totodată, începând cu intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 58/2022, respectiv începând cu data de **28 mai 2022**, în cazul în care se impune aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu dispozițiile art. 21 din *Regulamentul (UE) 2017/2.394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12.12.2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2.006/2004*, profesionistul poate fi sancționat cu **amendă de la 0,1% până la inclusiv 4% din cifra de afaceri anuală a**

profesionistului realizată în anul financiar anterior sancționării, realizată pe teritoriul României, pentru încălcările pe scară largă și încălcările pe scară largă cu o dimensiune specifică Uniunii Europene, respectiv cu amendă cuprinsă între 200.000 EUR – 2.000.000 EUR, echivalent în lei la cursul de schimb comunicat de BNR, în cazul în care informațiile privind cifra de afaceri anuală a profesionistului realizată în anul financiar anterior sancționării nu sunt disponibile.

5. Cazierul comercial

Prin O.U.G. nr. 58/2022 se introduce **cazierul comercial**, care constituie fișa de evidență în care ANPC va consemna faptele și sancțiunile aplicate operatorilor economici prin documente de control.

În cazul în care un operator economic încalcă în mod repetat drepturile consumatorilor, acesta va fi sancționat pentru abaterile în domeniul protecției consumatorului și consemnat în **cazierul comercial pentru o perioadă de 3 ani de la data întocmirii documentului de control.**

Intrarea în vigoare: O.U.G. nr. 58/2022 va intra în vigoare începând cu data de 28 mai 2022.

Noutăți legislative privind detașarea transnațională

Autori:

- *Elena Ichimescu, Partner, Head of Employment, Duncea, Ștefănescu & Associates*

▪ *Florina Voicu, Associate, Duncea, Ștefănescu & Associates*

În Monitorul Oficial al României nr. 476 din 12 mai 2022 a fost publicată **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2022 („O.U.G. nr. 66/2022”)** pentru completarea Legii nr. 16/2017 privind detașarea salariaților în cadrul prestării de servicii transnaționale.



O.U.G. nr. 66/2022 introduce reglementări noi în materie de subcontractare.

1. Răspundere solidară

În cadrul lanțurilor de subcontractare **în care contractantul și subcontractantul sunt stabiliți pe teritoriul României**, contractantul căruia întreprinderea îi este subcontractant direct **răspunde în solidar cu aceasta sau în locul său pentru drepturile salariale nete restante ale salariatului subcontractantului**, aferente salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată și/sau contribuțiilor datorate unor fonduri sau instituții comune ale partenerilor sociali. Răspunderea se limitează la drepturile salariale convenite salariatului subcontractantului pentru activitatea prestată de acesta în temeiul relației contractuale dintre contractant și subcontractantul direct al acestuia.

2. Exonerare de răspundere

Contractantul este exonerat de răspundere dacă face dovada că a achitat subcontractantului toate obligațiile contractuale scadente, aferente relației contractuale dintre aceștia.

3. Obligații față de salariații detașați

Prin urmare, în situația în care subcontractantul direct nu își execută obligația de plată a salariului prevăzută în contractul individual de muncă, **salariatul are dreptul să solicite contractantului plata doar pentru drepturile salariale nete restante aferente salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.** Subcontractantul are obligația de a plăti contractantului sumele achitate de acesta.

Subcontractantul are obligația de a plăti salariatului diferența dintre suma primită de către acesta de la contractant și suma aferentă acoperirii integrale a drepturilor salariale convenite, precum și obligația de a reține și plăti impozitul și contribuțiile sociale aferente drepturilor salariale, în condițiile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

4. Intrarea în vigoare

0.U.G. nr. 66/2022 a intrat în vigoare la momentul publicării sale în Monitorul Oficial al României, respectiv începând cu data de 12 mai 2022.

Prevederile art. 27¹ din Legea nr. 16/2017, astfel cum a fost completată prin 0.U.G. nr. 66/2022, sunt aplicabile relației contractuale dintre contractant și subcontractantul direct, încheiată după intrarea în vigoare a 0.U.G. nr. 66/2022.

România – oportunități și riscuri pentru independența

energetică

Autor: Mihai Drăghici, Director, Consultanță, EY România

Prioritățile geopolitice se schimbă în întreaga Europă, iar energia nu face excepție

Actualul cadru geopolitic a forțat țările europene să își redefinească relațiile energetice și să inițieze măsuri rapide pentru a deveni independente din punct de vedere energetic. În ultimii zece ani, Europa s-a bazat în mare măsură pe petrolul și gazele rusești, în special țări precum Germania sau Italia, însă acest lucru este pe cale să se schimbe. După apariția conflictului dintre Rusia și Ucraina, discursul politic s-a concentrat pe modul în care Europa trebuie să întrerupă imediat importurile de gaze din Rusia și să se orienteze către alte surse. Prin urmare, Europa trebuie să găsească o soluție rapidă pentru a obține independența energetică, însă drumul către acest obiectiv este plin atât de provocări, cât și de oportunități.

Riscurile apărute în contextul actual

Tranziția întârziată: soluții pe termen scurt care amenință obiectivele pe termen lung

Statutul geopolitic actual a deschis ușile către oportunități, dar soluțiile pe termen scurt ar putea reprezenta pași înapoi în ceea ce privește realizarea decarbonării și a dezvoltării durabile. Astfel, mai multe țări au luat în considerare redeschiderea minelor de cărbune sau creșterea capacităților de producție ale acestora, în ciuda angajamentelor de reducere a emisiilor de GES. Din cauza temerilor legate de securitatea energetică, CE Oltenia urmează să își mărească capacitatea de producție pentru anul 2022. Cu toate acestea, de la începutul anului, CE Oltenia a depus proiecte din Fondul de Modernizare în valoare de 895 de milioane de euro pentru dezvoltarea capacităților de producere a energiei electrice, inclusiv

pentru proiecte regenerabile.

Cadrul politic și de reglementare în întârziere

În plus, riscurile generate de conflictul actual sunt amplificate de utilizarea cu întârziere a combustibilului de tranziție din Marea Neagră. Proiectul Neptun Deep este în prezent suspendat, în așteptarea modificărilor la legea offshore. Până în prezent, proiectul de modificare a legii offshore a fost depus, în aprilie 2022, la Parlament, fiind susținut de coaliția de guvernare. În cel mai optimist scenariu, România ar putea începe să extragă gaze naturale din Marea Neagră în 2026. Până atunci, lipsa investițiilor în producția de gaze naturale va crește dependența de importuri și, în consecință, va avea un impact asupra parcursului țării către independența energetică.

Creșterea prețurilor

În timp ce Europa se concentrează pe punerea în aplicare a unor măsuri pe termen lung, pentru a obține independența energetică, pe termen scurt prețurile vor rămâne ridicate și volatile, provocând presiuni inflaționiste și alte efecte economice secundare. Întrucât în multe state asistăm la o creștere rapidă a prețurilor la combustibili și energie, guvernele vor juca un rol imens în protejarea consumatorilor și în accelerarea tranziției către o piață energetică mai ecologică și mai independentă.

Oportunități importante care trebuie explorate în redefinirea sectorului energetic european

Cea mai mare oportunitate este accelerarea tranziției către energia curată, iar creșterea producției de energie electrică din surse regenerabile va aduce așteptări precum reducerea atât a utilizării combustibililor fosili, cât și a prețurilor pe piața energiei. Pentru a atinge aceste obiective, guvernele naționale și Uniunea Europeană ar trebui să se concentreze pe finanțarea energiei regenerabile, a eficienței energetice și a

noilor tehnologii.

Potențialul României de producere a energiei electrice cu emisii reduse de carbon



În contextul situației politice și economice actuale, România se află într-o poziție unică, având Marea Neagră ca un avantaj major, care poate accelera procesul de trecere la energia regenerabilă. Marea Neagră are un potențial masiv de generare a energiei eoliene – potrivit unui studiu publicat de Banca Mondială, România poate înființa parcuri eoliene cu o capacitate de până la 72.000 MW.

Atât energia eoliană offshore și onshore, cât și energia solară au o importanță strategică pentru sistemul energetic al României: până în 2030, ca parte a Planului național pentru energie și climă, România își propune să implementeze o capacitate suplimentară de energie eoliană de 2.302 MW și o capacitate de energie solară de 3.692 MW.

Energia hidroelectrică joacă, de asemenea, un rol foarte important în mixul energetic al României, reprezentând aproximativ 30% din mixul național de generare a energiei electrice. Pe termen lung, modernizarea centralelor electrice existente ar asigura o pondere constantă a producției provenite din surse regenerabile. Având în vedere că o parte importantă a activelor de producere a energiei hidroelectrice se apropie de sfârșitul primului ciclu de viață, este necesar să se implementeze un program complex de renovare, pentru ca energia hidroelectrică să rămână un pilon central pentru producția națională de energie electrică.

Energia nucleară a primit o atenție sporită în lumina taxonomiei ecologice a UE, fiind etichetată drept energie durabilă de către Comisia Europeană. Fie că este un pas intermediar al tranziției verzi sau nu, energia nucleară este

cu siguranță pe agenda României. Având în vedere că Nuclearelectrica deține în mod constant o cotă de aproape 20% în mixul de producție de energie electrică, renovarea Unității 1 a centralei nucleare de la Cernavodă până în 2030, precum și construcția viitoarelor unități nucleare 3 și 4 arată că energia nucleară reprezintă în continuare o oportunitate solidă de diversificare și, eventual, de obținere a independenței energetice.

În plus, construcția unui reactor nuclear modular de mici dimensiuni (SMR) în România, care urmează să fie finalizată până în 2030, este o dovadă a faptului că energia nucleară este aici pentru a rămâne în cadrul sistemului energetic național.

Tehnologii noi

La nivel european, conectivitatea rețelelor electrice este un subiect important, cu obiective precise: un obiectiv de cel puțin 15% de interconectivitate până în 2030. Pentru România, obiectivul este stabilit la cel puțin 15,4%. Prin măsurile și politicile definite în vederea dezvoltării infrastructurii electrice, România poate juca un rol important în arhitectura europeană prin dezvoltarea rețelelor inteligente, devenind un facilitator important. Contorizarea inteligentă reprezintă o măsură importantă, cu mult potențial în ceea ce privește atingerea unui nivel mai ridicat de eficiență energetică, ca punct de plecare pentru strategia de digitalizare, în beneficiul întregului ecosistem energetic.

În drumul către o Europă verde, cea mai recentă soluție de ultimă instanță care a primit atenție în ultimii ani și a devenit mai relevantă în contextul situației actuale este crearea de centrale electrice ecologice pe bază de hidrogen.

În ceea ce privește subiectul hidrogenului, studiile bazate pe propunerile din pachetul Fit for 55 privind utilizarea hidrogenului curat în industrie și transporturi arată că, până

În 2030, în România va trebui să fie instalată o capacitate de electroliză între 1.470 MW și 2.350 MW. Atunci când se ia în considerare principiul aditivității, acest lucru va necesita între 3 GW și 4,5 GW de noi surse regenerabile de energie care să fie instalate pe lângă capacitățile incluse în actualul Plan național pentru energie și climă.

Nu în ultimul rând, soluțiile bine stabilite de stocare a energiei electrice, cum ar fi bateriile, vor reprezenta, de asemenea, un pilon important pentru asigurarea stabilității rețelei în contextul tranziției energetice.

Programele de finanțare ale UE



Având în vedere conflictul actual din regiune, UE a lansat RepowerEU, un nou program care subliniază necesitatea de a acționa pentru o energie mai accesibilă, mai sigură și mai durabilă. Acțiuni urgente în ceea ce privește tendințele inflaționiste, stocarea gazului pentru asigurarea consumului din iarna viitoare și măsuri imediate de reducere a dependenței de gazul rusesc, cum ar fi accelerarea permiselor pentru energiile regenerabile sau creșterea panourilor solare, a pompelor de căldură și a economiilor de energie se numără printre acțiunile avute în vedere în cadrul acestui nou cadru energetic.

Acestea sunt susținute, desigur, atât de agenda Green Deal, precum și de fondurile UE disponibile pentru tranziția verde, inclusiv RRF, care a inclus 1,62 miliarde de euro alocate în cadrul componentei Energie, pentru investiții în capacități de producție și stocare a energiei eoliene și solare, capacități de producție de hidrogen verde, cogenerare, investiții în întregul lanț valoric al bateriilor, celulelor și panourilor fotovoltaice, dar și pentru asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial.

De asemenea, 15 miliarde de euro pot fi accesate prin intermediul Fondului de modernizare în perioada 2022-2034, în cadrul a 8 programe-cheie care vizează investiții în surse regenerabile, infrastructură energetică, centrale electrice pe bază de gaz, energie nucleară, cogenerare, eficiență energetică și biocombustibili.

EY Energy FiT – platforma care identifică oportunitățile de finanțare din partea UE pentru proiectele legate de energie avute în vedere de investitori

EY România a dezvoltat platforma [EY Energy FiT](#) (“Finanțarea Tranziției”) având în vedere importanța strategică a investițiilor în sectorul energetic și diversitatea și complexitatea programelor care vor asigura finanțarea acestui domeniu. EY Energy FiT este o platformă online care își propune să ajute companiile locale să identifice oportunitățile de finanțare din partea UE pentru proiectele lor legate de energie.

Luând în considerare urgența continuă a dezvoltării sectorului energetic, EY România consideră că toți investitorii ar trebui să beneficieze de acces la cele mai bune îndrumări și informații și oferă o abordare simplă și intuitivă cu privire la modul în care companiile pot beneficia de fondurile UE și pot afla mai multe despre importanța tranziției energetice. Soluția este orientată către organizațiile care doresc să își transforme în realitate proiectele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, de energie regenerabilă sau de eficiență energetică.

Studiu EY: Liderii de companii își intensifică eforturile de investiții în tehnologie

- 53% dintre directorii generali respondenți identifică datele și analizele ca fiind prioritatea lor principală de investiții în următorii doi ani;
- Cloud, internetul lucrurilor și inteligența artificială completează mixul de investiții în tehnologie;
- Costurile ridicate și deficitul de competențe sunt considerate principalele provocări.

Liderii de companii se pregătesc să intre într-o nouă eră, în care operațiunile, procesul decizional și interacțiunile cu clienții și angajații vor fi determinate de date. Aceasta este concluzia studiului [EY Tech Horizon 2022](#), un sondaj global realizat în rândul a peste 1.600 de directori generali ai unor companii de top din șapte industrii, privind rolul tehnologiei în planurile lor de transformare.

Mai mult de jumătate dintre respondenți (53%) au identificat datele și analizele ca fiind principala lor prioritate de investiții pentru a-și construi strategia de transformare în următorii doi ani, o creștere de la 35% față de rezultatele sondajului din 2020. Liderii de afaceri spun că baza digitală care îi va ajuta să obțină valoarea maximă din investițiile lor în tehnologie constă dintr-o nouă infrastructură tehnologică de cloud (49%), internetul lucrurilor (IoT) (42%) și inteligență artificială (AI) (35%).

Întreprinderile planuiesc să extragă valoare din aceste investiții prin anticiparea tendințelor și nevoilor clienților (44%), crearea de noi produse (42%) și îmbunătățirea

produselor și operațiunilor existente (34%). În același timp, liderii de afaceri vorbesc despre bariere semnificative în calea executării planurilor lor de transformare în ceea ce privește datele și tehnologia. Mai mult de o treime dintre directorii intervievați (35%) au menționat costul ridicat al tehnologiei ca fiind principala provocare, urmată de cerințele complexe de securitate și confidențialitate (27%) și de complexitatea integrării mai multor sisteme (25%).



„Suntem într-o nouă eră, în care datele determină cele mai importante procese, decizii și interacțiuni din cadrul companiilor. În timp ce investiția în mixul tehnologic potrivit poate fi un proces costisitor și complex, tranziția către o organizație digitală devine o prioritate în toate sectoarele, în întreaga lume”, spune **Bogdan Ion, Country**

Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale.

Oamenii rămân în centrul schimbărilor generate de tehnologie.

Potrivit *EY Tech Horizon 2022*, deficitul de competențe reprezintă o constrângere pentru companiile care doresc să facă saltul către o organizație centrată pe date, 71% dintre respondenți menționând creșterea cheltuielilor pentru dezvoltarea competențelor tehnologice.

Respondenții au indicat provocările legate de o perfecționare reușită (30%), lupta pentru a păstra talentele calificate existente (29%) și cerințele ridicate de remunerare (25%) ca fiind principalele obstacole în calea dobândirii de competențe digitale. Având în vedere deficitul structural de talente, perfecționarea și retenția ocupă un loc central, 70% dintre

respondenți afirmând că se concentrează mai degrabă pe recalificare decât pe angajare.

Noul regim al autorizării investițiilor non-UE în România sau cum se asigură echilibrul dintre siguranța națională și stimularea investițiilor străine

Autor: Radu Diaconu, Partener Coordonator, Liderul practicii de consultanță juridică în afaceri, Băncilă Diaconu și Asociații

A apărut în România un nou sistem de autorizare a investițiilor străine realizate de persoane din afara Uniunii Europene, începând cu 18 aprilie 2022. Deși un sistem de evaluare al acestor operațiuni exista încă din 2012, noua reglementare (realizată prin OUG 46/2022) crește gradul de complexitate a procedurii, fără a aduce – cel puțin pentru moment, în lipsa unor norme de aplicare – vreun beneficiu suplimentar. În schimb, amenzile ajung până la 10% din cifra de afaceri realizată în anul anterior la nivel mondial!

Ce investiții sunt afectate. Practic, orice investitor din afara UE – american, rus, britanic, chinez, canadian, elvețian, japonez, turc, sud-african etc. – care dorește să cumpere o firmă ori un activ în România sau care dorește să facă o investiție de la zero în anumite domenii și care este

dispus să cheltuiască mai mult de 2.000.000 euro (adică nimica toată, în termenii economiei actuale) trebuie să obțină un aviz favorabil de la autoritățile române.

Investițiile pentru care este obligatorie obținerea acestui aviz trebuie să se încadreze într-unul dintre următoarele domenii, de care depinde, potrivit hotărârii CSAT 73/2012, ordinea publică și securitatea României. Acestea sunt – fără alte detalii sau precizări – securitatea cetățeanului și a colectivităților, a frontierelor, cea energetică, a transporturilor, a sistemelor de aprovizionare cu resurse vitale, a infrastructurii critice, a sistemelor informatice și a celor de comunicații, a activității financiare, fiscale, bancare și de asigurări, a producerii și circulației armamentului, munițiilor, explozibililor și substanțelor toxice, securitatea industrială, precum și protecția împotriva dezastrelor, a agriculturii și mediului înconjurător, respectiv protecția operațiunilor de privatizare a întreprinderilor cu capital de stat sau a managementului acestora.

Care sunt investitorii vizați. Prima întrebare ar fi de ce este necesar un astfel de sistem de autorizare a investițiilor străine directe. Acest sistem este reglementat în UE, la nivel de principiu, fără prea multe detalii procedurale, prin Regulamentul 2019/452 și este în vigoare din 11 octombrie 2020. Sarcina de a evalua compatibilitatea investițiilor străine directe cu securitatea și ordinea publică naționale revine, în primul rând, fiecărui stat membru. Regulamentul nu discriminează împotriva investitorilor din anumite state, deși s-a speculat în timpul elaborării sale că cei vizați ar fi în primul rând investitorii chinezi și cei ruși. Totuși, acest instrument a fost folosit de diverse state membre pentru a restricționa și alți investitori: de exemplu, la finalul anului 2020, Franța a blocat achiziția producătorului de echipamente militare Photonis de către grupul american Teledyne, argumentul fundamental fiind acela că suveranitatea

Franței este prioritară. Prin urmare, investitorii din statele membre NATO (de exemplu) nu sunt scutiți de la această autorizare.

Care sunt noutățile aduse de noul sistem de autorizare. În principiu, din 2012 încoace, dacă investiția viza unul din domeniile indicate mai sus, trebuia obținută aprobarea CSAT, fie prin notificarea directă a CSAT, fie prin notificarea unei concentrări economice la Consiliul Concurenței (care, mai departe, informa CSAT-ul). Noul sistem, implementat prin OUG 46/2022, presupune apariția unei Comisii pentru examinarea investițiilor străine directe (prescurtată CEISD), care nu are personalitate juridică și al cărei secretariat este asigurat de Consiliul Concurenței. Din această comisie fac parte reprezentanți ai primului-ministru, ai Consiliului Concurenței, ai Secretariatului General al Guvernului și ai nouă ministere. De asemenea, sunt invitați permanenți reprezentanții SRI și SIE. Domeniile de activitate vizate sunt cele precizate, încă de acum 10 ani, în Hotărârea CSAT 73/2012 (și enumerate mai sus).

Prin urmare, ce s-a schimbat? În primul rând, amenziile sunt foarte mari, similare celor din domeniul concurenței: până la 10% din cifra de afaceri totală realizată la nivel mondial în anul financiar anterior sancționării. În cazul întreprinderilor nou-înființate ca urmare a unei investiții străine directe, care nu au înregistrat cifră de afaceri în anul anterior sancționării, acestea vor primi o amendă cuprinsă între 10.000.000 lei și 50.000.000 lei. Eventualele amenzi sunt aplicate de Consiliul Concurenței.

În al doilea rând, nu ar trebui autorizate decât investițiile de peste 2.000.000 euro – oricum, un plafon foarte scăzut. Chiar și așa, pot fi supuse examinării și avizării CEISD și investițiile străine directe care nu depășesc pragul de 2.000.000 euro, dacă, prin natura sau efectele lor potențiale, pot avea impact asupra securității sau ordinii publice sau prezintă riscuri la adresa acestora. Cu alte cuvinte,

nenotificarea unei investiții mai mici de 2.000.000 euro se face pe riscul investitorului, care ar putea afla ulterior că era totuși necesar să obțină autorizarea.

În al treilea rând, criteriile folosite de CEISD pentru evaluarea unei investiții sunt cele din Regulamentul UE 2019/452, anume (în special, deci nu limitativ): (a) dacă investitorul străin este controlat direct sau indirect de guvernul unei țări non-UE, inclusiv de organisme de stat sau de forțele armate ale acesteia, inclusiv prin structura de proprietate sau prin finanțări semnificative; (b) dacă investitorul străin a fost deja implicat în activități care afectează securitatea sau ordinea publică într-un stat membru UE sau (c) dacă există un risc serios ca investitorul străin să desfășoare activități ilegale sau infracționale.

Sperăm – ca de obicei – că normele vor clarifica lucrurile.

Normele de aplicare ale OUG 46/2022 ar trebui să apară până pe 17 iunie 2022. Acestea ar trebui să detalieze, în primul rând, care sunt investițiile ce trebuie notificate. Nu contestă nimeni că armamentul, munițiile și produsele cu dublă utilizare (militară și civilă) sunt aspecte sensibile, dar marea majoritate a operațiunilor economice se referă la chestiuni mult mai banale. De exemplu, intră în categoria investițiilor ce necesită autorizare achiziția unei clinici stomatologice sau a unui lanț de farmacii? Este vorba în acest caz despre infrastructură în domeniul sănătății (menționată expres în Regulamentul UE) sau nu? Dar achiziția unei participații într-o firmă privată de curierat poate aduce atingere securității transporturilor? Oare dezvoltarea de la zero, cu o investiție japoneză ori americană, a unui software care facilitează comenzile online de mâncare, activitate atât de importantă în timpul pandemiei, face parte din conceptul de „securitate a sistemelor de aprovizionare cu resurse vitale”? Achiziția unei ferme cu 800 de hectare de teren arabil de către un investitor arab poate aduce atingere „protecției agriculturii”? Extinderea unei investiții, cu fonduri

canadiene, pentru realizarea de căști de protecție, în uzină sau pe șantier, aduce atingere „securității industriale” sau „protecției împotriva dezastrelor”?

Amintim că amenzile sunt enorme, de până la 10% din cifra de afaceri mondială pe anul anterior. Chiar în lipsa unei cifre de afaceri în anii anteriori, amenda minimă e de 10.000.000 lei. Nu numai amenzile sunt problematice. Este destul de clar că OUG 46/2022 a fost redactată într-un termen foarte scurt, uneori prin procedeul *copy-paste* – de exemplu, art. 12(6) menționează că „prescripția începe să curgă de la data încetării ultimului act sau fapt anticoncurențial în cauză”, formularea fiind copiată din Legea concurenței nr. 21/1996, fără înlocuirea termenului „anticoncurențial” cu ceva mai potrivit contextului investițiilor străine. Nu rămâne deci decât să sperăm că redactarea normelor de aplicare se va face cu atenție sporită la potențialele efecte nocive, greu de evaluat la acest moment – mergând până la blocarea cvasicompletă a investițiilor non-UE în România.

EY aniversează 30 de ani în România și pune în lumină tema progresului

România a făcut pași importanți în ultimele trei decenii și a parcurs un drum lung, în care progresul făcut este mai bun decât îl percepem și există în continuare potențial mare de creștere. Dezvoltarea economiei și a societății românești este perspectiva din care EY România face un bilanț al implicării sale active în această evoluție pe durata celor 30 de ani de când compania de consultanță și audit a intrat pe piața

locală, vorbind despre importanța asumării prezentului pentru conturarea viitorului.

Între anul 1992, când EY se lansa în România, și anul 2022, economia țării a crescut de peste 9 ori în valoarea absolută a PIB-ului, o evoluție de la 25 miliarde USD în 1992, la aproape 250 miliarde de USD în 2021. Numărul de companii noi înregistrate anual a crescut de aproape 14 ori în cele trei decenii, de la aproximativ 7.000 de firme înregistrate în 1990, la peste 100.000 în 2021.

Pe măsură ce economia a înregistrat procente de creștere din ce în ce mai solide, EY a sprijinit progresul antreprenoriatului în România. În 2014, lansa în premieră în România, competiția internațională anuală „EY Entrepreneur Of the Year”, oferind antreprenorilor locali șansa să intre în singurul program internațional care recunoaște performanța antreprenorială. Peste 200 de antreprenori au fost deja implicați în competiție.

În cei 30 de ani, EY a avut o contribuție activă la construcția ecosistemului economic și social local, sprijinind trecerea la o economie de piață funcțională și conectând România la trendurile de business globale. Prin intrarea sa în piață, în anul 1992, EY a oferit atât sectorului public, cât și celui privat, acces la know-how-ul său internațional și la asistență specializată, prin intermediul a patru linii de servicii integrate: audit; asistență fiscală și juridică; strategie și tranzacții și consultanță. Prin echipe multidisciplinare de specialiști, EY a asigurat asistență în proiecte locale de anvergură, care au vizat atât dezvoltarea și implementarea de politici economice și structurale, cât și strategii de creștere durabilă.



„E nevoie de o aliniere a leadership-ului la realitatea actuală: o lume transformată de tehnologie, agilă, conectată și hiper-rezilientă. Tema e valabilă atât în business, cât și pentru cei care generează politici publice. În acest segment, al politicilor și viziunii, EY are o perspectivă globală, creată de cei 300.000 de colegi din toată lumea. Cu cât schimbarea se face

mai rapid, cu atât progresele mediului din România vor putea fi vizibile și valorificate”, Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România și Moldova și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale.

Printre proiectele reper prin care EY România a contribuit la progresul României în toți acești ani se numără restructurarea sistemului comun de TVA, armonizarea regulilor în privința accizelor și taxelor vamale sau crearea practicii de prețuri de transfer, pe care Departamentul de Asistență Fiscală și Juridică din cadrul EY a lansat-o în anul 2003, cu mult timp înainte de reglementarea prețurilor de transfer din 2008, anticipând nevoile pieței.

În această perioadă, echipe ale EY participă la proiectul privind Fișierul Standard de Control Fiscal (SAF-T), cel mai mare proiect de digitalizare al Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) care, alături de celelalte proiecte de digitalizare a ANAF (cum ar fi RO E-factura și RO E-transport) vor genera o schimbare de paradigmă în relația ANAF-contribuabil.

„Suntem martorii unor schimbări ireversibile în relația stat-contribuabil – viteza de apariție a unor noi reglementări, transparența impusă și apariția unor noi raportări, totul este

diferit de ceea ce știam. Așa cum stau lucrurile la acest moment, într-un interval scurt de timp, raporturile contribuabililor cu Fiscul vor fi duse la un alt nivel și este important ca toți contribuabilii să fie pregătiți”, arată Alex Milcev, liderul departamentului de Asistență fiscală și juridică.

EY România a contribuit la transformarea entităților de stat prin privatizarea Dacia și cumpărarea de către Renault, achiziția Electrica Muntenia Sud, Banat și Dobrogea de către Enel și a Distrigaz Nord de către E.ON, tranzacții de anvergură care au adus beneficii economice semnificative pentru România.

La începutul anilor 2000, EY a participat la structurarea activității de supraveghere pentru piața de capital și cea de asigurări și a oferit asistență Băncii Naționale a României pentru elaborarea politicilor necesare.

EY a contribuit la realizarea unei politici publice pentru dezvoltarea serviciilor sociale ce are la bază un studiu național, care a fost o premieră pentru România. Implicarea noastră în definirea politicii de digitalizare a serviciilor publice ale administrației centrale din România și a strategiei de digitalizare 2020-2030 sunt printre cele mai importante proiecte de transformare a sectorului public.

De asemenea, centrul de excelență EY pentru automatizarea proceselor de la București, care servește atât piața locală, cât și pe cea globală, a derulat peste 100 de proiecte în ultimii ani.

„Activitatea noastră transcende toate domeniile economiei, nu doar sectorul de business. Suntem mândri de contribuția noastră în societate prin rolul nostru de a ajuta la transformarea sectorului public. România are un potențial uriaș, nu numai în sectorul tehnologiei, care e extrem de creativ și inovator, ci și în agricultură, producție și

servicii”, subliniază **Peter Latos**, liderul departamentelor de **Consultanță, Strategie și Tranzacții**.

Un alt proiect structural important a fost alinierea raportărilor financiare ale companiilor din România, introducerea unor standarde și bune practici, prin care Departamentul de Audit și Servicii Conexes a contribuit la creșterea încrederii în mediul de afaceri local și a stimulat parteneriate cu mediul de business internațional.

„Unul dintre obiectivele noastre acum este acela de a convinge și a sprijini antreprenorii din România să se angajeze în efortul de planificare strategică, pe termen lung, astfel încât să valorifice resursele financiare pentru asigurarea unei creșteri accelerate”, spune **Alina Dimitriu**, liderul departamentului de **Audit**.

Pentru a marca aniversarea a 30 de ani de activitate continuă în România, s-a lansat campania **EY: 30 pentru România**, care se va derula pe tot parcursul anului 2022. Vor fi aduse în atenția publică proiecte, personalități și momente care au marcat progresul României în 30 de ani, se vor derula inițiative colaborative de implicare comunitară împreună cu parteneri și colaboratori EY.

Tax Magazine nr. 2 martie – aprilie 2022

Editorial

▪ **Andrei Iancu**

Forțe centrifuge și forțe centripete

De actualitate

- **Duncea, Ștefănescu & Asociații**

Noi obligații în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului

- **Alina Negoită**

Aspecte importante privind detașarea salariaților români în cadrul prestării de servicii transnaționale

- **Claudia Sofianu, Corina Mîndoiu**

Declarația Unică 2022. Ce ar trebui să știe contribuabilii, mai ales cei care găzduiesc refugiați

- **Mihai Petre, Daniela Neagoe**

Sistemul RO e-transport – impact asupra importatorilor și exportatorilor menționați în declarațiile vamale

Impozite directe

- **Leopoldo Parada**

Full Taxation: The Single Tax Emperor's New Clothes

- **Ioana Maria Costea, Despina Martha Ilucă**

Cain, Abel și Codul fiscal... sau despre truda pământului ca fapt generator al impunerii

- **Valentin Milanovici, Ioana Urse**

Tranziția LIBOR și impactul asupra prețului tranzacțiilor financiare intra-grup

Impozite indirecte

- **Delia Cataramă, Bogdan Costea, Diana Dănilescu**

Importanța conceptului de „sediul fix” în materie de TVA CJUE, în cauza C-333/20, Berlin Chemie

Procedură fiscală

- **Bogdan Lungu, Sorin Andreias Vasile**

Efectele anulării actelor administrative cu caracter normativ în domeniul fiscal

Jurisprudență fiscală națională

- **Viorel Terzea**

Sinteză de jurisprudență fiscală națională comentată

- Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în perioada martie-aprilie 2022
-

Studiu EY România: Erodarea puterii de cumpărare a românilor s-a văzut în cumpărăturile pentru sărbătorile de Paști. Calitatea și prețul – decisive în realizarea unei achiziții

Cei mai mulți dintre românii din marile orașe au fost dispuși să aloce între 200 și 500 lei anul acesta pentru cadourile de Paști, aceeași sumă fiind prevăzută și pentru masa festivă de Paști, arată cel mai recent studiu *Future Consumer Index*, realizat de EY România, la finalul lunii aprilie 2022 în rândul consumatorilor români din mediul urban, cu studii universitare și postuniversitare și venituri peste medie. Totodată, 2022 a fost un an în care nici biletele de avion, nici pachetele de vacanță nu au avut căutare. Din câte se pare, românii sunt, asemeni respondenților [indexului global](#), îngrijorați de evoluția economică viitoare, astfel încât într-o proporție covârșitoare declară că intenționează să

economisească sume mai mari (68%) și să investească în educație (22%).

Erodarea puterii de cumpărare s-a văzut în sumele alocate pentru sărbătorile de Paști de anul acesta. Astfel, deși 63% au declarat că nu au așteptat o campanie de reduceri și nici nu au economisit pentru a face cumpărăturile pentru masa de Paști, majoritatea respondenților studiului EY România – 65%, au spus că au alocat între 200 și 500 lei anul acesta. Un procent de 28,5% dintre ei au spus că au fost dispuși să cheltuiască între 500 și 1.000 lei. În același timp, 8,7 % au arătat că au prevăzut cheltuieli de sub 200 lei, același procent indicând și că au fost gata să scoată din buzunar peste 1.000 lei. Majoritatea au declarat că au cheltuit cu 30% mai mult decât anul trecut.

În ceea ce privește cadourile oferite anul acesta de Paști, 44% dintre respondenți au arătat că ele s-au situat între 200 și 500 lei, 21,5 % între 500 și 1.000 lei, 19,3 % sub 200 lei și doar 15 % au spus că au trecut de 1.000 lei. Totodată, cei care au completat răspunsurile pentru studiul *Future Consumer Index* au arătat că au resimțit în proporție de 37,3% o creștere a valorii cumpărăturilor de anul acesta de cel puțin 10-20%, în vreme ce 18% dintre respondenți au spus că au văzut o creștere și de 30% și peste anul acesta. De asemenea, este de remarcat și că un procent destul de important, 22%, a spus că sumele cheltuite au fost comparabile cu cele de anul trecut.



„De doi ani așteptăm o revenire la normalitate. Tocmai când părea că suntem aproape, ne-am apropiat de o nouă criză. Și, dacă studiul global EY Future Consumer Index a arătat cum, într-o perioadă de creștere a inflației și de tulburări globale, oamenii din întreaga lume au regândit fundamental

felul în care își trăiesc viața și s-au întrebat ce relație își doresc cu adevărat cu consumerismul și valorile acestuia, și studiul EY România ne arată schimbări mari în comportamentul consumatorului român”, declară Georgiana Iancu, Partener, liderul sectorului de Retail și Produse de Consum, EY România. „Am trecut destul de brusc, aș zice, de la frenezia cumpărăturilor și euforia sumelor mari alocate sărbătorilor de la finalul anului trecut – peste 1.500 lei, la mai multă cumpătare în alocările bugetare. Ba, mai mult, românii încep să urmeze trendul global și să economisească, respectiv să investească în educație”, a mai spus Georgiana Iancu.

Studiul EY România arată că, în contextul economiei actuale, cele mai importante criterii în funcție de care se va lua decizia de cumpărare sunt: calitatea – 65,6%, prețul – 37,3%, sustenabilitatea produselor – 20%, posibilitatea de livrare la domiciliu – 19,7%, proveniența – produsele tradiționale în detrimentul unor produse de import – 18, 9%, proximitatea – 12,2%. Doar 10% dintre respondenți iau decizia de cumpărare în funcție de puterea brandului.

Când li s-a cerut să evalueze impactul situației actuale – criza geopolitică, sanitară, economică, majorarea inflației - asupra situației personale, cei mai mulți (68%) dintre respondenți au răspuns: „Acum încerc să economisesc mai mulți bani decât în trecut”, 48,3 % că au reușit să-și atingă (unele sau toate) obiectivele financiare, deoarece au economisit în timpul pandemiei, în vreme ce 19% au declarat că li se pare dificil să plătească pentru produse esențiale, cum ar fi alimente, îngrijire medicală și locuință. 60% dintre cei care au completat chestionarul au declarat că li s-au redus investițiile, 41% că li s-au redus dividendele, iar 22% că au suferit pierderi financiare. „Incertitudinea privind gestionarea costurilor de trai în creștere a determinat 60% dintre respondenții globali să-și dorească să economisească mai mult în viitor, iar jumătate dintre ei au anunțat că deja

adoptaseră acest comportament. Faptul că tendința se regăsește și în cazul consumatorilor români, dar și că aproape o cincime dintre ei se confruntă cu greutăți financiare nu arată decât o nouă diminuare drastică a încrederii consumatorilor, care împinge și mai departe în timp revenirea așteptată a consumului”, crede Georgiana Iancu.

62% dintre respondenți sunt de părere că va dura cel puțin 1-2 ani până când situația economică provocată de creșterile de prețuri la energie și de conflictul geopolitic nu ne va mai influența modul în care ne trăim viața, în vreme ce 18% cred că conflictul geopolitic și criza economică vor dura cel puțin 4-12 luni. De remarcat procentul mare al celor care spun că nu pot estima – 17,2%.

În ceea ce privește tendințele pe următoarele șase luni, românii estimează că vor aloca cele mai mari sume de bani pentru produsele alimentare, pentru economii și investiții, dar și pentru educație și experiențe – relaxare, divertisment și sport.

De asemenea, atunci când vor lua decizia de cumpărare, majoritatea respondenților (între 70-76%) declară că vor ține cont de reputația companiei, se vor ajuta de recenziile produselor, dar vor fi atenți și la grija companiei față de angajați. Pe următoarele locuri în luarea deciziei se află transparența de care dau dovadă companiile, dar și activitățile de susținere a comunității – afirmație valabilă pentru 59,2% dintre respondenți.

Românii au așteptări mari de la companii: „Comportamentul companiei este la fel de important ca produsele/serviciile vândute” cred cei mai mulți dintre consumatori, pe locurile următoare situându-se responsabilitatea în influențarea unor schimbări pozitive în lume și grija față de angajați care, potrivit respondenților studiului EY, ar trebui să vină înaintea profitului.

Studiul EY România evidențiază și preocupările față de mediu ale consumatorului român. Astfel, cei mai mulți s-au arătat îngrijorați față de nivelul mare de deșeuri cu care ne confruntăm, dar și de gradul de poluare al apei și al aerului. Schimbările climatice îngrijorează și ele un număr mare de respondenți, ca și respectarea drepturilor omului. Surprinzător, pe ultimul loc între preocupări se află inegalitatea bogăției.